

Mgr. Pavla Foglová
ředitelka ÚSTR

Praha 27. září 2013

Čj.: USTR - 1152/2013

Počet listů: 3

Vážený pane docente,

obracím se na Vás jako na místopředsedu Rady Českého rozhlasu, který byl zároveň členem Rady ÚSTR, a má tudíž vzhled do obou institucí.

Český rozhlas PLUS se v několika debatních pořadech, které moderovala **Barbora Tachecí**, věnoval dění v ÚSTR. Cítím potřebu dát ke zvážení postupy, které moderátorka (případně štáb, který jí pomáhá) uplatňuje.

1) Do žádného z debatních pořadů o ÚSTR zatím nebyl pozván nikdo z vedení ústavu. Složení hostů bylo následující:

- a) v debatě 12. června v 17.10 **Pavel Žáček**, bývalý šéf ÚSTR
- b) v debatě 21. srpna v 17.10 **Adrian Portmann**, předseda Vědecké rady ÚSTR, a **Miroslav Vodrážka**, místopředseda jedné ze čtyř odborových organizací ÚSTR (té, která je v opozici vůči vedení)
- c) v debatě 25. září v 17.10 **Michal Uhl**, radní ÚSTR, a opět **Pavel Žáček** a **Miroslav Vodrážka**.

Ptám se jednoduše: není to až nápadně nevyvážené?

2) Pokud stále platí Kodex ČRo, pak by mělo platit i následující: „*Moderátoři diskusních pořadů Českého rozhlasu jsou povinni zachovávat nestrannost. Posluchač by neměl z jejich vystupování v pořadu poznat, jaký zaujímají postoj k probíranému problému nebo k diskutujícím. Moderátoři vždy usilují o otevřenou výměnu názorů mezi pozvanými diskutujícími, současně však dbají na dodržování pravidel čestně vedené diskuse.*“

V této situaci jsou však přinejmenším ke zvážení výroky Bány Tachecí:

- V pořadu 12. 6. Pavel Žáček řekl (k záměru jmenovat do čela VR zahraniční historiky): „*Tak, možná rozumný je. Ale faktem je, že ta vědecká rada v současném postavení na Ústavu pro studium totalitních režimů je určitým fíkovým listem zjevné odborné nedostatečnosti současného vedení ÚSTR. Čili, čili já si myslím, že i kdyby to, já nevím, kdyby ta vědecká rada*

- byla obsazena z poloviny kolegy z Ústavu pro soudobé dějiny, tak to nepomůže tomu faktu, jak byla instalována paní Foglová, jakým způsobem ...“ – a na tuto repliku B. Tachecí reagovala: „Ano, to s vámi naprosto souhlasím. A souhlasím s vámi naprosto, myslím si, že klíčové, jakým způsobem byl vybrán ředitel té instituce a taky jedna z hlavních věcí, která na radu čeká, je určit ty podmínky veřejného výběrového řízení, podle kterých má být vybrán nový ředitel. Říkám to dobře?“ (Co je posluchači veřejnoprávního média do toho, zda moderátor s někým souhlasí?)
- V pořadu 25. září se B. Tachecí vyslovila: „Je pravda, že i my s panem Uhlem jsme diskutovali, než se rozsvítila červená, o tom, že dobře zkoncipovaná, dobře zkoncipované výběrové řízení ještě neznamená, že bude taky dobře provedeno. A já jsem vyjádřila nad tím určitou pochybnost s tím, že jak znám činnost rady, už zmínil pan Žáček především odchod pana Hermana a instalaci paní ředitelky Foglové, což dodnes pro, jistě nejen pro mne znamená znedůvěryhodnění činnosti té rady. Ptám se: proč si myslíte, že by už vám ta odborná veřejnost v tuhle chvíli, pane Uhle, měla věřit?“ (Pomineme-li vyjadřovací schopnost moderátorky, co je posluchači do toho, že měla pochybnost?)
- V pořadu 25. září řekl Michal Uhl: „Tak já se panu Žáčkovi nedivím, vzhledem k tomu, že po něm zbylo v ústavu několik kostlivců. Ale já věřím, že na konci bude pan Žáček možná příjemně překvapen.“ – a na to B. Tachecí reagovala: „Ne, pane Uhle, vy mně ale špatně rozumíte, po mně tam žádní kostlivci nezbyli, a přesto nemáte moji důvěru na bázi toho, co se stalo. A ptám se, jestli se tomu divíte, nebo nedivíte?“ (Na co měl, probůh, M. Uhl odpovídat? Na otázku, jestli se diví, že nemá důvěru moderátorky?)

3) V úvodu debatního pořadu 12. června se B. Tachecí dopustila přímého lhaní: „Se snahou pozvat jakéhokoli česky mluvícího nového člena vědecké rady ústavu do studia jsme byli neúspěšní. Například Jan Rataj, jeden z nových členů rady rozhovor odmítl slovy, že médiím nedůvěřuje, že nemají jeho úctu a že jej hanobí na politickou objednávku.“ – Skutečnost je taková, že produkce pořadu zvala pouze pana Rataje, a to navíc na dobu, kdy právě Vědecká rada zasedala, takže se zúčastnit nemohl. Nikdo z dalších členů Vědecké rady pozvání nedostal a může to dosvědčit.

4) Ve zmíněných pořadech je také zřejmé podsouvání určitých termínů, které nemohou být dostatečně vyvráceny, a proto ve veřejném prostoru ulpívají, takže může jít o zřejmou manipulaci:

a) V pořadu 21. srpna B. Tachecí klade otázku, týkající se evaluace, těmito slovy: „To je tedy ta situace kolem toho, čemu se na veřejnosti říká prověrky, že vědecká rada hodnotí výkony jednotlivých pracovníků a vůbec ty pracovníky jako takové. Rozumím tomu dobře?“ Termín „evaluace“, který jako jediný vystihuje zmíněný proces, nepoužije ani jednou, a skrývá se za to, že se tomu „na veřejnosti říká prověrky“. (Na veřejnosti se přitom do té doby rozhodně nic neříkalo, evaluace u nás probíhala vůbec poprvé právě v těch dnech.)

b) Jana Rataje, člena Vědecké rady ÚSTR, B. Tachecí opakovaně (v pořadech 21. srpna i 25. září) nálepkuje slovy „oslavoval Gottwalda“, „opěvovatel Gottwalda“, „autor knihy oslavující Gottwalda“, „učitel marx-leninismu“. Dostupné zdroje přitom odkazují na jedinou stať či studii Jana Rataje, ve kterém se rozebírá (nikoli ovšem oslavuje) Gottwaldova taktika

ve vztahu k církvím a věřícím. Jakkoli připouštím, že Jan Rataj může být pokládán za osobu kontroverzní, ten posun je, myslím, hodně „přes čáru“.

Mám za to, pane docente, že styl vysílání veřejnoprávního média má být jiný, než když novinář na zakázku činí jednostranné rozhovory, jak je B. Tachecí běžně zvyklá v MF DNES. Nechám-li stranou údiv, že jeden moderátor může být rozkročen mezi dvě, stylem a zaměřením tak odlišná média, jsem znepokojena posunem k politickému marketinku v besedách Českého rozhlasu.

Názor rozhlasových radních mě rozhodně zajímá.

S úctou

Vážený pan
Doc. PhDr. Michal Stehlík, Ph.D.
děkan FF UK
nám. Jana Palacha 2
116 38 Praha 1